

Stypendium socjalne w roku akademickim 2021/2022

- I. Informacje ogólne.
- II. Ustalenie liczby osób w rodzinie.
- III. Ustalenie dochodu (zasady).
- IV. Wymagane dokumenty.
- V. Definicje.

I. INFORMACJE OGÓLNE:

Wnioski o przyznanie stypendium socjalnego będą przyjmowane w okresie od 1 do 20 października 2021 r.

Wnioski można składać:

- za pośrednictwem operatora pocztowego lub przesyłką kurierską na adres dziekanatu: ul. Robocza 4 61-538 Poznań – datą złożenia wniosku jest data stempla pocztowego / nadania przesyłki,
- bezpośrednio w siedzibie WSZiB w Poznaniu (Centrum Obsługi Studenta, Dziekanat)

Z uwagi na panującą epidemię COVID-19 rekomendujemy wysyłkę wniosków za pośrednictwem poczty lub kuriera.

Druki wniosków o stypendia dostępne są na stronie Uczelni (Dziekanat-Druki i Wnioski).

PROSIMY O CZYTELNE I WYRAŹNE WPISANIE ADRESU MAILOWEGO WE WNIOSKU STYPENDIALNYM – w pierwszej kolejności tą drogą zawiadamiamy studentów o konieczności uzupełnienia wniosku w przypadku stwierdzenia jakichkolwiek braków w dokumentacji czy niejasności .

W przypadku niedotrzymania terminu złożenia wniosku o przyznanie stypendium pomoc może być przyznana, o ile środki przeznaczone na ten cel nie zostały już rozdysponowane.

Stypendium przysługuje od następnego miesiąca po miesiącu, w którym złożono wniosek, bez prawa do wyrównania.

W przypadku gdy student złożył nieprawidłowo wypełniony lub niekompletny wniosek, wzywa się studenta do poprawienia lub uzupełnienia wniosku. Wskazane braki student jest zobowiązany uzupełnić w terminie wskazanym na wezwaniu.

Nieuzupełnienie braków w terminie wskazanym na wezwaniu lub przekroczenie wskazanego terminu skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

Wnioski składa się raz na rok akademicki wraz z kompletem wymaganych dokumentów.

Dokumenty składane wraz z wnioskiem powinny być oryginałem lub kopią poświadczoną przez pracownika uczelni, notariusza lub instytucję, która dokument wydała, z zastrzeżeniem że zaświadczenia z urzędu skarbowego należy złożyć w oryginale.

Dokumenty wystawione w języku obcym wymagają przetłumaczenia przez tłumacza przysięgłego.

Świadczenia **przysługują** na studiach pierwszego stopnia, studiach drugiego stopnia i jednolitych studiach magisterskich, **jednak nie dłużej niż przez okres 6 lat.**

Przy ustalaniu okresu, o którym mowa powyżej stosuje się następujące zasady:

- 6-cio letni okres dotyczy okresu studiowania, oznacza łączny okres nieprzekraczający 6 lat kalendarzowych tj. 72 miesięcy, w którym studentowi przysługuje możliwość ubiegania się o świadczenia w ramach studiów – niezależnie od ich rodzaju i długości trwania, jak też uczelni, na których są odbywane;
- 6-letni okres przysługiwania świadczeń rozpoczyna się w momencie podjęcia studiów i nabycia praw studenta po raz pierwszy (na pierwszym kierunku studiów), co następuje z chwilą złożenia ślubowania;
- dla biegu tego okresu nie ma znaczenia, czy student występuje o świadczenia oraz czy je pobiera;
- termin ten biegnie również wówczas, gdy student znajduje się na urlopie, ale pozostaje na studiach;
- w przypadku przerwania studiów (skreślenia z listy studentów) i ponownego ich podjęcia, liczenie wskazanego okresu jest kontynuowane, a nie rozpoczyna się od nowa;
- w przypadku ukończenia studiów pierwszego stopnia i podjęcia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, dla obliczenia tego okresu sumują się wyłącznie okresy studiowania na tych studiach, natomiast przerwę między tymi studiami wyłącza się;
- **do tego okresu wlicza się wszystkie okresy studiowania sprzed 1 października 2021 r.**

Student wraz w wnioskiem składa następujące zaświadczenia z urzędu skarbowego za 2020 rok:

- o wysokości dochodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, wraz z informacją o:
 - wysokości dochodu,
 - wysokości składek na ubezpieczenie społeczne odliczonych od dochodu,
 - wysokości należnego podatku

Każdy pełnoletni członek rodziny studenta (w tym student) jest zobowiązany przedłożyć oddzielne zaświadczenie o dochodach naczelnika urzędu skarbowego, dotyczy to również osób, którym przysługuje prawo wspólnego rozliczania się. Dokument wymagany także w przypadku posiadania zerowych dochodów.

- o wysokości przychodów wolnych od podatku dochodowego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 148 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych – dotyczy osób w wieku do ukończenia 26. roku życia uzyskujących przychody (dochody):
 - a) ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej, spółdzielczego stosunku pracy,
 - b) z umów zlecenia, o których mowa w art. 13 pkt 8 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych,
 - c) z tytułu odbywania praktyki absolwenckiej, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich (Dz.U. z 2018 r. poz. 1244 ze zm.),
 - d) z tytułu odbywania stażu uczniowskiego, o którym mowa w art. 121a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.)

Zwolnienie nie dotyczy więc innych dochodów np. z tytułu samozatrudnienia, czy umów o dzieło.

- o wysokości kwoty otrzymanej na podstawie art. 27f ust. 8-10 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (*nadwyżka ulgi rodzinnej ponad zapłacony podatek*)
- o dochodzie, o którym mowa w art. 27 ust. 8 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych – dochód z zagranicy
- o dochodzie, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych – dochody z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych

Wykaz pozostałych wymaganych dokumentów został zawarty w pkt IV niniejszego opracowania.

Student lub członek jego rodziny, który otrzymuje dodatkowe roczne świadczenie pieniężne dla emerytów i rencistów (tzw. „13” emerytura/renta), chcąc odliczyć je od dochodu powinien przedstawić do wniosku o przyznanie stypendium socjalnego – **zaświadczenie z ZUS/KRUS o wypłaceniu takiego świadczenia w kwocie netto** (po odliczeniu podatku należnego oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne).

Kwota wypłaconego członkowi rodziny świadczenia pieniężnego zostanie odliczona od dochodu przedstawionego na zaświadczeniu z Urzędu Skarbowego.

Istotna informacja w przypadku studenta ubiegającego się o stypendium socjalne, którego miesięczny dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 528 zł.

Organ przyznający świadczenia **odmawia przyznania stypendium socjalnego** studentowi, którego miesięczny dochód na osobę w rodzinie nie przekracza **kwoty 528 zł**, a od dnia 01.01.2022 r. **kwoty 600 zł jeżeli nie dołączy do wniosku o przyznanie stypendium socjalnego zaświadczenia z ośrodka pomocy społecznej/centrum usług społecznych o sytuacji dochodowej i majątkowej swojej oraz rodziny** – wzór wniosku o wydanie zaświadczenia stanowi **załącznik nr 14** do wniosku o przyznanie stypendium socjalnego.

Zaświadczenie, o którym mowa powyżej musi być aktualne na dzień złożenia wniosku o przyznanie stypendium socjalnego, co oznacza, iż zaświadczenie to nie może być wydane z datą późniejszą niż trzy miesiące przed datą złożenia wniosku o przyznanie stypendium socjalnego.

UWAGA !!!

W przypadku, gdy OPS/CUS na piśmie odmówi studentowi wydania zaświadczenia albo wydaje zaświadczenie zawierające informację, że rodzina nie ubiegała się lub nie korzysta z pomocy społecznej, zastosowanie znajdzie art. 88 ust. 5 ww. ustawy, zgodnie z którym studentowi **może być przyznane** stypendium socjalne, jeżeli wykaże on, że przyczyny niedołączenia do wniosku o przyznanie stypendium socjalnego zaświadczenia o sytuacji dochodowej i majątkowej studenta i jego rodziny były uzasadnione oraz w sposób przekonujący udokumentuje źródła utrzymania rodziny.

W przypadku, o którym mowa powyżej, student jest zobowiązany złożyć oświadczenie wyjaśniające (**załącznik nr 15** do wniosku o przyznanie stypendium socjalnego), w którym w sposób przekonujący musi udokumentować źródła utrzymania rodziny.

Uznanie przez organ przyznający świadczenia, że student nie udokumentował źródeł utrzymania rodziny w sposób wiarygodny i zupełny, powoduje odmowę przyznania stypendium.

Za źródła utrzymania rodziny inne niż przedstawione przez studenta we wniosku celem ustalenia sytuacji dochodowej rodziny mogą być uznane dochody uzyskiwane np. z tytułu: świadczenia wychowawczego, świadczeń rodzinnych, otrzymane darowizny, kredyt studencki, stypendia pobierane w poprzednim okresie, utrzymywanie przez inne osoby, nie wliczane do składu rodziny w świetle przepisów ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Student kształcący się równocześnie na kilku kierunkach studiów może otrzymywać stypendia, tylko na jednym, wskazanym przez niego kierunku.

O stypendia mogą ubiegać się studenci Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Poznaniu posiadający status studenta, z zastrzeżeniem, że stypendia **nie przysługują** studentom będącym:

- kandydatami na żołnierzy zawodowych lub żołnierzami zawodowymi, którzy podjęli studia na podstawie skierowania przez właściwy organ wojskowy i otrzymują pomoc w związku z pobieraniem nauki na podstawie przepisów o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych,
- funkcjonariuszami służb państwowych w służbie kandydackiej albo będący funkcjonariuszami służb państwowych, którzy podjęli studia na podstawie skierowania lub zgody właściwego przełożonego i otrzymują pomoc w związku z pobieraniem nauki na podstawie przepisów o służbie.

Stypendia **nie przysługują** studentowi posiadającemu tytuł zawodowy:

- magistra, magistra inżyniera lub równorzędny,
- licencjata, inżyniera lub równorzędny, jeżeli ponownie podejmuje studia pierwszego stopnia.

Stypendium socjalne przyznawane jest na okres roku akademickiego począwszy od pierwszego semestru, na okres 9 miesięcy.
- za semestr zimowy uznaje się okres 5 miesięcy (od października do lutego),
- za semestr letni uznaje się okres 4 miesięcy (od marca do czerwca).

W przypadku wystąpienia zmian w liczbie członków rodziny, uzyskania dochodu, utraty dochodu lub innych zmian mających wpływ na prawo do stypendium socjalnego, w tym na wysokość otrzymywanego stypendium, student jest zobowiązany do niezwłocznego powiadomienia o tym fakcie Rektora (za pośrednictwem dziekanatu) poprzez złożenie stosownego oświadczenia o zaistnieniu okoliczności mających wpływ na ustalenie prawa do świadczeń – wzór oświadczenia stanowi **załącznik nr 20** do Regulaminu przyznawania świadczeń dla studentów WSZiB w Poznaniu.

II. USTALENIE LICZBY OSÓB W RODZINIE – skład rodziny ustala się zgodnie ze stanem na dzień składania wniosku.

A. Przy ustalaniu wysokości miesięcznego dochodu netto na osobę w rodzinie studenta uprawniającego studenta do ubiegania się o stypendium socjalne uwzględnia się dochody osiągnięte przez:

- a. studenta;
- b. małżonka studenta,
- c. rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych studenta,
- d. będące na utrzymaniu osób, o których mowa w lit. a-c dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę do 26. roku życia, a jeżeli 26. rok życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia, oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek.

Przesłanki, o których mowa w pkt Ad spełniają dzieci, które pobierają naukę w ramach realizacji obowiązku szkolnego i obowiązku nauki w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych usytuowanych w systemie oświaty bądź studiują na studiach pierwszego, drugiego stopnia lub jednolitych studiach magisterskich – do ukończenia 26. roku życia.

Student we wniosku o przyznanie stypendium socjalnego przedstawia skład rodziny wg stanu na dzień składania wniosku. Wyjątek stanowi przypadek, gdy student uzyskał prawo do świadczeń alimentacyjnych po roku bazowym, wówczas do składu rodziny wlicza się osoby będące członkami rodziny **w roku bazowym**.

Dziecko, o którym mowa w pkt Ad – oznacza dziecko własne, małżonka, przysposobione oraz dziecko, w sprawie którego toczy się postępowanie o przysposobienie, lub dziecko znajdujące się pod opieką prawną.

Za opiekuna prawnego i faktycznego uznaje się osoby, które dla udowodnienia tego faktu mogą przedłożyć orzeczenie sądu rodzinnego. Wówczas dochody tych osób wlicza się do dochodu rodziny studenta.

Za opiekuna prawnego uważa się osobę, której powierzono sprawowanie opieki na zasadach określonych w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym.

Za opiekuna faktycznego uważa się osobę, której powierzono sprawowanie opieki na zasadach określonych w ustawie o świadczeniach rodzinnych, tj. osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka.

Za opiekuna prawnego rodziny studenta nie uznaje się osoby, która wyrokiem sądu sprawuje tylko kuratelę nad członkiem (członkami) rodziny studenta.

Należy przedstawić dochody wszystkich pełnoletnich osób, które wchodzi w skład rodziny w momencie składania wniosku o przyznanie stypendium.

W przypadku gdy student zawarł związek małżeński **po roku bazowym**, ale przed dniem złożenia wniosku o przyznanie stypendium socjalnego, w celu ustalenia prawa do stypendium socjalnego należy uwzględnić dochody małżonka **za rok bazowy**. Fakt zawarcia małżeństwa dokumentuje się odpisem skróconym aktu małżeństwa.

W przypadku rozvodu rodziców istotne jest, który rodzic jest opiekunem prawnym studenta, a który jest zobowiązany płacić alimenty. Dochody rodzica, który płaci alimenty (ani jego osoba) nie będą brane pod uwagę, jedynie wysokość płaconych przez niego alimentów, które będą dochodem osoby, która je otrzymuje.

Umowa majątkowa zawarta przed zawarciem związku małżeńskiego jak i w trakcie trwania małżeństwa w formie aktu notarialnego, ustanawiająca rozdzielność majątkową, nie zwalnia z obowiązku wspólnego utrzymania i nie zmienia zasad ustalania dochodu.

B. Student, który nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych, może ubiegać się o stypendium socjalne bez wykazywania dochodów osiąganych przez te osoby oraz będące na ich utrzymaniu dzieci, dzieci pobierające naukę do 26. roku życia, a jeżeli 26. rok życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia, oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek, jeżeli spełnia jeden z następujących warunków:

- 1) ukończył 26. rok życia;
- 2) pozostaje w związku małżeńskim;
- 3) ma na utrzymaniu dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę do 26. roku życia, a jeżeli 26. rok życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia, oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek;
- 4) osiągnął pełnoletność, przebywając w pieczy zastępczej;
- 5) posiada stałe źródło dochodów i jego przeciętny miesięczny dochód w poprzednim roku podatkowym oraz w roku bieżącym **w miesiącach poprzedzających miesiąc złożenia oświadczenia**, że nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych, jest wyższy lub równy **kwocie 930,35 zł** (tj. 1,15 sumy kwot określonych w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 2 pkt. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych – Dz.U. z 2020 r. poz. 111 ze zm.).

Student, o którym mowa w pkt B. składa oświadczenie, że nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych.

Prowadzenie wspólnego gospodarstwa domowego oznacza pozostawanie na częściowym lub całkowitym utrzymaniu osoby, z którą się gospodarstwo domowe prowadzi. Na okoliczność wspólnego gospodarowania składają się takie elementy jak np. ponoszenie kosztów i opłat za mieszkanie, opieka udzielana w chorobie, wykonywanie zwykłych czynności związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego czy też dysponowanie wspólnym dochodem z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb życiowych.

Za stałe źródło dochodu uznaje się:

- a. stały lub cykliczny dochód uzyskiwany przez 12 miesięcy w roku bazowym oraz przez wszystkie miesiące po tym roku do dnia złożenia wniosku o przyznanie stypendium socjalnego,
- b. wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę, a także m.in.: dochód z prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, renta po zmarłym rodzicu, renta inwalidzka, alimenty, cyklicznie zawierane umowy zlecenia, umowy o dzieło, stypendium doktoranckie.

Ciężar udowodnienia posiadania stałego źródła dochodu spoczywa na studencie.

Stale źródło dochodu dokumentuje się przedstawiając m.in.: zaświadczenie z zakładu pracy o zatrudnieniu, umowy cywilno prawne (zlecenia, o dzieło), decyzje właściwego organu o przyznaniu renty, wyrok sądowy zasądający alimenty, ponadto zaświadczenia lub oświadczenia o wysokości osiągniętego dochodu (zaświadczenia z urzędu skarbowego, zaświadczenia z zakładu pracy i inne).

Zatrudnienie lub inna praca zarobkowa oznacza wykonywanie pracy na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego, umowy o pracę nakładczą oraz wykonywanie pracy lub świadczenie usług na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia, umowy o dzieło albo w okresie członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub spółdzielni usług rolniczych, a także prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej.

Sytuacje szczególne:

1. do składu rodziny nie wlicza się:

- a. babci, dziadka, dalszych krewnych;
- b. rodziców małżonka studenta;
- c. konkubenta studenta lub konkubenta członka rodziny studenta, a także małżonka rodzica studenta, nie będącego rodzicem studenta w znaczeniu prawnym (tj. rodzica biologicznego lub rodzica z przysposobienia), opiekunem prawnym lub faktycznym studenta, nawet jeżeli prowadzi wspólne gospodarstwo domowe ze studentem lub ma wspólne dzieci z rodzicem studenta;
- d. rodzeństwa lub dziecka studenta w wieku powyżej 26. roku życia, nawet jeżeli pozostaje na utrzymaniu, chyba że legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności;
- e. rodzeństwa lub dziecka studenta w wieku do 26. roku życia, które pobiera naukę w szkole innej niż szkoła wyższa w rozumieniu ustawy o świadczeniach rodzinnych;
- f. dzieci pobierające naukę w wieku do 26. roku życia na studiach III stopnia lub szkołach doktorskich;
- g. dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego – jeżeli rodzic studenta lub student, który ubiega się o świadczenie jest jednocześnie opiekunem prawnym innego dziecka, w składzie rodziny nie uwzględnia się tego dziecka;
- h. dziecka pozostającego w związku małżeńskim;
- i. pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko;
- j. członka rodziny studenta uznanego za osobę zaginioną, po przedstawieniu zaświadczenia właściwej w sprawie jednostki policji o przyjęciu zgłoszenia o zaginięciu członka rodziny;
- k. członka rodziny studenta umieszczonego w pieczy zastępczej lub przebywającego w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie. Za instytucję zapewniającą całodobowe utrzymanie uważa się: dom pomocy społecznej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, areszt śledczy, zakład karny, szkołę wojskową lub inną szkołę, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie.

2. **do składu rodziny nie wlicza się rodzica studenta w przypadku, gdy:**
 - a. rodzic ma orzeczone wyrokiem sądu alimenty względem studenta (do dochodu wlicza się wówczas alimenty, a nie dochody rodzica);
 - b. rodzic nie żyje (akt zgonu);
 - c. ojciec jest nieznan (odpis zupełny aktu urodzenia);
 - d. sąd zobowiązał jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania studenta i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz studenta – do składu rodziny nie wlicza się rodzica, który nie jest zobowiązany do świadczenia alimentacyjnego (orzeczenie sądu);
 - e. powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od rodzica zostało przez sąd oddalone lub sąd stwierdził wygaśnięcie obowiązku alimentacyjnego (orzeczenie sądu);
 - f. student składa oświadczenie o nieprowadzeniu wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców, a oprócz tego spełnia warunki, o których mowa w pkt II B.
3. W przypadku ustalania dochodu studenta będącego pełnoletnim wychowankiem rodziny zastępczej to do obliczeń dochodu przyjmuje się jedynie dochód studenta.

III. USTALENIE DOCHODU:

ZASADY OBLICZANIA DOCHODU W RODZINIE STUDENTA

W roku akademickim 2021/2022 wysokość miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie studenta, która uprawnia do ubiegania się o stypendium socjalne nie może być wyższa niż 1050 zł.

Jest to dochód po odliczeniach czyli dochód netto, wyliczony **na podstawie roku 2020** (z uwzględnieniem ewentualnych późniejszych zmian w sytuacji materialnej, czyli tzw. „utrąty dochodu” i „uzyskania dochodu”) – szczegóły w pkt. III niniejszego opracowania.

Uległy zmianie zasady ustalania dochodu jak i wymagane dokumenty w przypadku osób osiągających dochody z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne – szczegóły w pkt. III oraz pkt. IV niniejszego opracowania.

Poszerzono katalog dochodów niepodlegających opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, które należy wliczyć do dochodu – należy je wykazać w załączniku nr 8 do wniosku o stypendium socjalne i są to:

- przychody osób do ukończenia 26. roku życia zwolnione od podatku dochodowego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 148 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, pomniejszone o składki na ubezpieczenia społeczne oraz składki na ubezpieczenia zdrowotne czyli przychody:
 - a) ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej, spółdzielczego stosunku pracy,
 - b) z umów zlecenia, o których mowa w art. 13 pkt 8 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych,
 - c) z tytułu odbywania praktyki absolwenckiej, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich (Dz.U. z 2018 r. poz. 1244 ze zm.),
 - d) z tytułu odbywania stażu uczniowskiego, o którym mowa w art. 121a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
- nadwyżka ulgi rodzinnej ponad zapłacony podatek - kwoty otrzymane na podstawie art. 27f ust. 8-10 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1128 ze zm.),
- świadczenia rodzicielskie,
- zasiłek macierzyński, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- stypendia dla bezrobotnych finansowane ze środków Unii Europejskiej lub Funduszu Pracy, niezależnie od podmiotu, który je wypłaca,
- stypendium doktoranckie przyznane na podstawie art. 209 ust. 1 i ust. 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,
- dodatek solidarnościowy, o którym mowa w ustawie z dnia 19 czerwca 2020 r. o dodatku solidarnościowym przyznawanym w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 1068).

W celu obliczenia wysokości dochodu w rodzinie studenta sumuje się wszystkie dochody podlegające i niepodlegające opodatkowaniu uzyskane przez studenta i członków jego rodziny **w roku 2020, zwanym dalej rokiem bazowym.**

Student jest zobowiązany do wykazania i udokumentowania wszystkich dochodów osiągniętych przez studenta oraz członków rodziny (dotyczy to również rodzeństwa lub dzieci studenta).

Wyliczenie dochodu netto opodatkowanego na zasadach ogólnych:

Dochód netto = dochód wykazany w zaświadczeniu z urzędu skarbowego – (minus) składka na ubezpieczenie społeczne wykazana w zaświadczeniu z Urzędu Skarbowego – (minus) składka zdrowotna wykazana w zaświadczeniu z organu emerytalno-rentowego – (minus) podatek należny wykazany w zaświadczeniu z urzędu skarbowego.

Aby obliczyć miesięczny dochód netto na osobę w rodzinie studenta najpierw należy obliczyć **miesięczny dochód (netto)** każdego członka rodziny, a następnie wszystkie miesięczne dochody członków rodziny studenta należy zsumować i podzielić przez liczbę osób w rodzinie.

1) Dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych

Dochodem tym są przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27 (**skala podatkowa**), art. 30b (**dochód z odpłatnego zbycia papierów wartościowych lub pochodnych instrumentów**), art. 30c (**podatek liniowy od działalności gospodarczej**), art. 30e (**dochód z odpłatnego zbycia nieruchomości**) i art. 30f (**dochód zagranicznej spółki kontrolowanej**) ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1128 ze zm.), pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Wartość odliczanej składki zdrowotnej.

Wysokość składki zdrowotnej jest potrzebna, by móc prawidłowo obliczyć wysokość dochodu podlegającego opodatkowaniu - m.in. kwotę tej składki odejmuje się od kwoty dochodu brutto (na zaświadczeniu z US i na dokumentach typu PIT-11 nie widnieje kwota dochodu netto, czyli po odliczeniach - trzeba obliczyć ją samodzielnie, do tego obliczenia potrzebna jest m.in. wysokość składki zdrowotnej).

Od dochodu odliczamy składkę zapłaconą w roku, z którego przyjmujemy dochód do stypendium, nie zaś składkę należną za ten rok.

Wysokość składki zdrowotnej odliczana przy wyliczaniu miesięcznego dochodu danej osoby powinna być potwierdzona odpowiednim zaświadczeniem z ZUS-u lub z miejsca pracy.

Obliczając dochód odlicza się całą kwotę składki zdrowotnej (9% podstawy).

Na dokumentach typu PIT-11 widnieje częściowa kwota składki zdrowotnej (tylko część odliczana od podatku, czyli 7,75% podstawy, a nie pełne 9%).

Udokumentowana musi być wysokość każdej składki zdrowotnej od każdego dochodu (jeśli dana osoba pracuje na etat w firmie X oraz na umowę zlecenie w firmie Y to potrzebuje zaświadczenie o wysokości składki zdrowotnej z każdej firmy lub jedno zaświadczenie z ZUS-u, ale z wyodrębnionymi składkami z każdej z firm, a nie tylko z kwotą będącą sumą tych dwóch składek).

Zaświadczenia o wysokości składki zdrowotnej **nie są potrzebne** w przypadku: zerowego dochodu, „dochodu utraconego”, dochodu z gospodarstwa rolnego - przy obliczaniu dochodu z gospodarstwa rolnego wysokość składki zdrowotnej nie ma żadnego znaczenia, nie można jej odliczyć od dochodu.

Jak obliczyć miesięczny dochód danej osoby na podstawie powyższych dochodów ?

Kwota DOCHODU rocznego netto, która potrzebna jest do dalszych obliczeń nie występuje na żadnym dokumencie, trzeba obliczyć ją samodzielnie.

PRZYKŁAD 1:

20.000 zł (kwota dochodu przed odliczeniami z zaświadczenia z US, jak również z PIT-u 11)
- 5.000 zł (kwota składki społecznej z zaświadczenia z US, jak również z PIT-u 11)
- 1.000 zł (kwota podatku należnego z zaświadczenia z US)
- 3.000 zł (kwota składki zdrowotnej z zaświadczenia z ZUS-u lub od pracodawcy)

11.000 zł – kwota dochodu po odliczeniach (netto)

Otrzymana kwota (np. 11.000 zł) jest kwotą DOCHODU rocznego (netto), który należy podzielić przez liczbę miesięcy, przez które osiągnął dochód w roku bazowym (czyli np. czas trwania umowy w ramach roku bazowego, okres prowadzenia działalności gospodarczej, okres na jaki był przyznany zasiłek itp).

Uwaga - jeśli w roku bazowym osoba miała dochód z wynajmu to DOCHÓD roczny po odliczeniach (netto) zawsze trzeba podzielić przez 12 m-cy, niezależnie od tego ile trwał wynajem i niezależnie od tego, czy trwa nadal.

Uwaga – jeśli dochód już nie jest osiągniany w chwili obecnej, należy ten fakt oraz wysokość dochodu udokumentować (np. świadectwo pracy, w którym jest data rozwiązania umowy oraz PIT-11 od byłego pracodawcy) i nie należy uwzględniać tego dochodu w obliczeniach, jest to tzw. „dochód utracony” – miesięczny dochód danej osoby na podstawie takiego źródła dochodu wynosi 0 zł .

Z wyjątkiem sytuacji omówionej poniżej:

Przepisów o utracie i uzyskaniu dochodu nie stosuje się do dochodu z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej i dochodu z tytułu wykreślenia z rejestru lub rozpoczęcia pozarolniczej działalności gospodarczej, jeżeli członek rodziny, osoba ucząca się lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego utracili dochód z tych tytułów i w okresie 3 miesięcy, licząc od dnia utraty dochodu, uzyskali dochód u tego samego pracodawcy lub zleceniodawcy, lub zamawiającego dzieła lub ponownie rozpoczęli pozarolniczą działalność gospodarczą.

Np. Jeśli dana osoba była zatrudniona na umowę o pracę w okresie 01.09.2019 – 30.04.2021 (czyli cały rok 2020 i utraciła to źródło dochodu z dniem 30.04.2021), a następnie została zatrudniona przez tego samego pracodawcę na umowę od 01.09.2021 na czas nieokreślony (czyli minęło więcej niż 3 m-ce pomiędzy zatrudnieniami) to stosuje się przepisy o utracie i uzyskaniu dochodu: dochody z roku 2020 stają się „dochodami utraconymi” i wynoszą 0 zł, natomiast aktualne dochody z umowy z 2021 są „dochodami uzyskanymi”, a kwotą „dochodu uzyskanego” na potrzeby wniosku będzie wynagrodzenie netto za październik 2021.

Natomiast w analogicznej sytuacji, gdyby ponowne zatrudnienie u tego samego pracodawcy w 2021 nastąpiło od 01.07.2021 (czyli nie minęłyby więcej niż 3 m-ce pomiędzy zatrudnieniami) to NIE stosuje się przepisów o utracie i uzyskaniu dochodu: dochody danej osoby oblicza się na podstawie kwot z roku 2020.

Uwaga

- jeżeli na kwotę dochodu widniejącą na zaświadczeniu z US składa się kilka źródeł dochodu to można w obliczeniach oprzeć się na kwocie z zaświadczenia z US i policzyć miesięczny dochód zgodnie ze wskazówkami z PRZYKŁADU 1 TYLKO WÓWCZAS, jeśli wszystkie te dochody występowały przez tę samą liczbę m-cy i wszystkie są osiągnięte nadal.
- jeżeli na kwotę dochodu widniejącą na zaświadczeniu z US składa się kilka źródeł dochodu, które były osiągnięte przez różne liczby miesięcy to NIE MOŻNA w obliczeniach oprzeć się na kwocie z zaświadczenia z US, ale trzeba dla każdego rodzaju dochodu obliczyć dochód miesięczny, a następnie zsumować je, żeby otrzymać kwotę dochodu miesięcznego danej osoby.

PRZYKŁAD 2:

Jan Nowak posiadał 3 źródła dochodu:

- firma X - umowa o pracę (12 m-cy),
- firma Y - umowa zlecenie (2 m-ce),
- firma Z - umowa zlecenie (5 m-cy) – dochód z firmy Z będzie dochodem utraconym z uwagi na rozwiązanie umowy z dniem 31.10. 2020

Na zaświadczeniu z US dla Jana Nowaka widnieją kwoty:

dochód – 38.213,10 zł, d

składki na ubezpieczenia społeczne – 4.011,65 zł,

podatek należny – 560 zł.

Na zaświadczeniu z ZUS-u dla Jana Nowaka widnieje kwota składki zdrowotnej z roku bazowego – 4.588,94 zł, ze wskazaniem, że z firmy X jest to kwota 3.043,44 zł, z firmy Y- 116,50 zł, z firmy Z – 1.429 zł.

Należy ustalić jakie kwoty dochodu z poszczególnych źródeł złożyły się na kwotę 38.213,10 zł, jakie kwoty składek społecznych na kwotę 4.011,65 zł oraz jak rozkłada się kwota podatku 560 zł na te 3 źródła. Poniższe ma jedynie pomóc w dokonywaniu obliczeń.

	Firma X	Firma Y	Firma Z	wg zaśw. z US/ZUS (razem)
<i>dochód przed odliczeniami</i>	20.204,35 <i>(kwota znajduje się w PIT 11 za rok bazowy otrzymanym od firmy X)</i>	943,75 <i>(kwota znajduje się w PIT 11 za rok bazowy otrzymanym od firmy Y)</i>	17.065,00 <i>(kwota znajduje się w PIT 11 za rok bazowy otrzymanym od firmy Z)</i>	38.213,10
<i>Składka społeczna</i>	1.283,36 <i>(kwota – w PIT 11 j.w.)</i>	205,65 <i>(kwota – w PIT 11 j.w.)</i>	2.522,64 <i>(kwota – w PIT 11 j.w.)</i>	4.011,65
<i>składka zdrowotna</i>	3.043,44 <i>(kwota znajduje się na zaśw. z ZUS lub od pracodawcy o wysokości skł. zdrowotnej)</i>	116,50 <i>(kwota znajduje się na zaśw. z ZUS lub od pracodawcy o wysokości skł. zdrowotnej)</i>	1.429,00 <i>(kwota znajduje się na zaśw. z ZUS lub od pracodawcy o wysokości skł. zdrowotnej)</i>	4.588,94
<i>podatek należny</i>	296,08 <i>(kwota obliczona samodzielnie: 20.204,35/38.213,10x 560, czyli taki sam udział procentowy z kwoty podatku 560 zł jak dochód z firmy X stanowi w dochodach razem)</i>	13,83 <i>(kwota obliczona samodzielnie: 943,75/38.213,10x 560, czyli taki sam udział procentowy z kwoty podatku 560 zł jak dochód z firmy Y stanowi w dochodach razem)</i>	250,08 <i>(kwota obliczona samodzielnie: 17.065,00/38.213,10x 560, czyli taki sam udział procentowy z kwoty podatku 560 zł jak dochód z firmy Z stanowi w dochodach razem)</i>	560,00
<i>DOCHÓD roczny na potrzeby wniosku</i>	15.581,47 <i>(obliczony samodzielnie: 20.204,35-1.283,36 - 3.043,44-296,08)</i>	607,77 <i>obliczony samodzielnie: 943,75-205,65-116,5-13,83</i>	12.863,28 <i>obliczony samodzielnie: 17.065-2.522,64-1.429,00-250,08)</i>	RAZEM: 29.052,51*
<i>MIESIĘCZNY dochód z danego źródła</i>	1.298,45 <i>(15.581,47/12 m-cy)</i>	303,88 <i>(607,77/2 m-ce)</i>	0 zł <i>(dochód utracony, nie uwzględniany; nie trzeba liczyć DOCHODU rocznego, został tu policzony tylko na potrzeby ukazania odpowiednich działań matematycznych dla całości przykładu)</i>	RAZEM: 1.602,33 <i>(1.298,45+303,88+0)</i>

*Kwota 29.052,51 zł jest sumą kwot 15.586,47+607,77+12.863,28, ale także wynikiem działania 38.213,10-4.011,65-4.588,94-560,00.
Miesięczny dochód Jana Nowaka na podstawie ww. dochodów **wynosi 1.602,33 zł.**

2) Dochody z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne:

W przypadku ustalania dochodu z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne w roku bazowym przyjmuje się miesięczny dochód w wysokości 1/12 dochodu ogłaszanego corocznie, w drodze obwieszczenia, przez ministra właściwego do spraw rodziny w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” w terminie do 1 sierpnia każdego roku. (M.P. z dn. 29.07.2021 poz. 706).

W zależności od stawki podatku należy w odpowiedniej tabeli znaleźć wysokość swojego przychodu lub zapłaconego podatku zryczałtowanego oraz przypisaną do kwoty przychodu lub podatku kwotę dochodu (kwota dochodu jest ustalana ogólnie i obowiązuje wszystkich w danym przedziale przychodów lub kwot podatku).

Należy kwotę dochodu rocznego podzielić przez ilość miesięcy, przez które dochód był osiągany w roku bazowym (czyli np. okres prowadzenia działalności gospodarczej).

W przypadku, gdy osoba prowadząca działalność gospodarczą podlegającą opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, osiągała również dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, 30b, 30c, 30e i art. 30f ustawy z dnia 21 lipca 1991 r. o podatku od osób fizycznych (np. z tytułu pobierania świadczeń w razie choroby i macierzyństwa), to dochody te sumuje się.

UWAGA – jeśli w roku bazowym osoba miała dochody z wynajmu opodatkowanego ryczałtem, ale nie w ramach działalności gospodarczej to DOCHÓD roczny zawsze trzeba podzielić przez 12 m-cy, niezależnie od tego ile trwał wynajem i niezależnie od tego, czy trwa nadal, czy się skończył.

3) Dochody inne niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych – wraz z wnioskiem o przyznanie stypendium należy złożyć oświadczenie - załącznik nr 8 oraz dokumenty potwierdzające rodzaj i wysokość tych dochodów.

Aby obliczyć miesięczny dochód danej osoby na podstawie dochodów niepodlegających opodatkowaniu należy kwotę dochodu rocznego, która jest potrzebna do dalszych obliczeń, a która znajduje się na odpowiednich dokumentach podzielić przez 12 miesięcy.

Pełen wykaz dochodów nieopodatkowanych podatkiem dochodowym od osób fizycznych branych pod uwagę przy ustalaniu sytuacji materialnej zawarty jest w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (art. 3 pkt 1 lit. c).

Są nimi między innymi:

- **dochody uzyskane z gospodarstwa rolnego**

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 333 ze zm.) za gospodarstwo rolne uważa się obszar gruntów sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne lub jako grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, **o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy**, stanowiących własność lub znajdujących się w posiadaniu osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej, w tym spółki, nieposiadającej osobowości prawnej.

W przypadku powierzchni gruntów nie przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowego dochodu z gospodarstwa rolnego nie ustala się (przyjmuje się zero).

Aby obliczyć dochód danej osoby z gospodarstwa rolnego należy **pomnożyć** liczbę hektarów przeliczeniowych z gospodarstwa (lub gospodarstw lub obszarów stanowiących gospodarstwo), które należały do tej osoby **w roku bazowym** przez wysokość przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego, ogłaszanego na podstawie art. 18 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego (**wysokość przeciętnego dochodu z 1 ha jest ogłaszana nie później niż do dnia 23 września każdego roku**), a następnie otrzymaną kwotę dochodu rocznego należy podzielić przez 12 (ilość miesięcy).

Uzyskany wynik będzie dochodem, które należy wpisać we wniosku o przyznanie stypendium socjalnego.

Przeciętny dochód z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego wyniósł w 2020 r. – 3.819 zł

UWAGA!

Na zaświadczeniu z właściwego organu gminy lub miasta musi być wyraźnie napisane, że W ROKU BAZOWYM dana osoba była właścicielem gospodarstwa o podanej wielkości, zaświadczenie z bieżącą datą stwierdzające, że dana osoba jest właścicielem gospodarstwa o wielkości jest niewystarczające. Chodzi o potwierdzenie wielkości gospodarstwa w roku bazowym. Kwota dochodu z tego gospodarstwa na zaświadczeniu nie jest wymagana.

Właściciel kilku obszarów musi zsumować liczby hektarów przeliczeniowych.

Członkowie rodziny studenta posiadający gospodarstwo rolne i ubezpieczeni w KRUS zobowiązani są do złożenia zaświadczenia potwierdzającego fakt pobierania zasiłków chorobowych z tego tytułu w roku bazowym. Wysokość pobranego zasiłku należy wykazać w oświadczeniu o dochodzie nieopodatkowanym.

Dochód z gospodarstwa rolnego wlicza się do dochodu rodziny, niezależnie od tego, czy jest ono uprawiane czy nie.

Sytuacje szczególne:

1. Ustalając dochód rodziny uzyskany z gospodarstwa rolnego, do powierzchni gospodarstwa rolnego stanowiącego podstawę wymiaru podatku rolnego wlicza się obszary rolne oddane w dzierżawę z wyjątkiem:
 - a) oddanej w dzierżawę, na podstawie umowy dzierżawy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego;
 - b) gospodarstwa rolnego wniesionego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną – *na podstawie umowy zawartej w formie aktu notarialnego*;
 - c) gospodarstwa rolnego oddanego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Zgodnie z przepisami art. 28 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników za umowę, o której mowa powyżej, uznaje się umowę dzierżawy zawartą w formie pisemnej na okres co najmniej 10 lat i zgłoszoną do ewidencji gruntów i budynków przez emeryta lub rencistę, zawartą z osobą niebędącą:

- a) małżonkiem emeryta lub rencisty,
 - b) jego zstępnym lub pasierbem,
 - c) osobą pozostającą z emerytem lub rencistą we wspólnym gospodarstwie domowym,
 - d) małżonkiem osoby, o której mowa w lit. b lub c.
2. Ustalając dochód rodziny uzyskany przez dzierżawcę gospodarstwa rolnego oddanego w dzierżawę na zasadach, określonych powyżej w pkt 1a, dochód uzyskany z gospodarstwa rolnego pomniejsza się o zapłacony czynsz z tytułu dzierżawy.
 3. Ustalając dochód rodziny uzyskany z wydzierżawionego od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa gospodarstwa rolnego, dochód uzyskany z gospodarstwa rolnego pomniejsza się o zapłacony czynsz z tytułu dzierżawy.
 4. Jeżeli **w roku bazowym** nastąpiło przekazanie gospodarstwa rolnego i uzyskanie z tego tytułu renty strukturalnej, ustalając dochód rodziny za ten rok należy uwzględnić dochód z gospodarstwa rolnego za miesiące przed przekazaniem gospodarstwa i dodać rentę strukturalną za pozostałe miesiące roku.
 5. Zmiana powierzchni gospodarstwa rolnego (np. sprzedaż, zakup, darowizna) nie stanowi utraty ani uzyskania dochodu w myśl ustawy o świadczeniach rodzinnych.
 6. Przy ustalaniu dochodu z gospodarstwa rolnego nie uwzględnia się dopłat bezpośrednich uzyskanych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej.

- **dochody uzyskiwane za granicą Rzeczypospolitej Polskiej**, pomniejszone odpowiednio o zapłacone za granicą Rzeczypospolitej Polskiej: podatek dochodowy oraz składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i obowiązkowe ubezpieczenia zdrowotne

W przypadku, gdy członek rodziny osiąga dochody poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, dokonuje się ich przeliczenia na podstawie średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego **roku bazowego**.

W przypadku, gdy członek rodziny uzyska poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej dochód, **po roku bazowym**, przeliczenia tego dochodu dokonuje się na podstawie średniego kursu walut obcych z ostatniego dnia roboczego miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu.

- **przychody wolne od podatku dochodowego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 148 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, pomniejszone o składki na ubezpieczenie społeczne oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne**

Nowa ulga w PIT dla osób, które nie ukończyły 26. roku życia i osiągają przychody (dochody):

- a) ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej, spółdzielczego stosunku pracy,
- b) z umów zlecenia, o których mowa w art. 13 pkt 8 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych,
- c) z tytułu odbywania praktyki absolwenckiej, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich (Dz.U. z 2018 r. poz. 1244 ze zm.),
- d) z tytułu odbywania stażu uczniowskiego, o którym mowa w art. 121a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.)

Należy do wniosku o przyznanie stypendium socjalnego dołączyć zaświadczenie z urzędu skarbowego o przychodach wolnych od podatku dochodowego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 148 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.

- **kwoty otrzymane na podstawie art. 27f ust. 8-10 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych**

W przypadku, gdy dana osoba otrzymała **dodatkowy zwrot z tytułu ulgi na dziecko**, ale nie w ramach rozliczenia podatku, bo wysokość podatku była niższa niż kwota należnej ulgi – należy kwotę zwrotu wykazać w punkcie: *kwoty otrzymane na podstawie art. 27f ust. 8-10 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych*.

- **świadczenia alimentacyjne**

- alimenty na dzieci
- zaliczka alimentacyjna określona w przepisach o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej
- świadczenia pieniężne wypłacane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów

W dochodzie rodziny uwzględnia się roczną wysokość kwoty zasądzonego świadczenia alimentacyjnego na rzecz studenta, jego dziecka i rodzeństwa (w składzie rodziny nie uwzględnia się osoby rodzica, od którego zostały zasądzone alimenty oraz jego dochód). Do dochodu wlicza się uzyskane w danym roku kalendarzowym kwoty tytułem alimentów, niezależnie od tego czy są one wynikiem bieżącego regulowania zobowiązań alimentacyjnych, czy też stanowią skapitalizowaną wypłatę rat alimentacyjnych.

W przypadku gdy członek rodziny studenta ma ustalone prawo do alimentów, ale ich nie otrzymuje lub otrzymuje w wysokości niższej od ustalonej w orzeczeniu sądu, ugodzie sądowej lub ugodzie zawartej przed mediatorem lub innym tytule wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd – do dochodu wlicza się alimenty w otrzymywanej wysokości, których wysokość należy potwierdzić przedkładając:

- zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów, lub
- informację właściwego sądu lub właściwej instytucji o podjęciu przez osobę uprawnioną czynności związanych z wykonaniem tytułu wykonawczego za granicą albo o niepodjęciu tych czynności, w szczególności w związku z brakiem podstawy prawnej do ich podjęcia lub brakiem możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą, jeżeli dłużnik zamieszkuje za granicą.

W przypadku braku stosownego zaświadczenia o bezskutecznej egzekucji alimentów – należy uwzględnić kwotę alimentów jako dochód, zgodnie z zasądzoną kwotą.

Jeżeli kwota świadczonych alimentów jest wyższa od kwoty ustalonej w orzeczeniu sądu, ugodzie sądowej lub ugodzie zawartej przed mediatorem lub innym tytule wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd – jako kwotę świadczonych alimentów wykazuje się kwotę podaną w przekazach lub przelewach.

Wysokość alimentów otrzymywanych w kwocie wyższej przyjmuje się na podstawie oświadczenia uprawnionego.

Alimenty otrzymywane przez studenta lub innych członków jego rodziny stanowią dochód rodziny studenta przy ocenie prawa do stypendium socjalnego, zgodnie z art. 3 pkt. 1 lit. c tiret czternaste ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, co oznacza, że otrzymywane alimenty należy wliczyć do dochodu rodziny studenta zamiast dochodu rodzica zobowiązanego do alimentacji.

W przypadku, gdy na rzecz studenta nie zostały zasądzone alimenty od rodziców lub jednego z nich, dochód rodziny ustala się na zasadach określonych w art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, tj. z uwzględnieniem dochodów rodziców studenta i będących na ich utrzymaniu dzieci, także w sytuacji gdy student z nimi nie mieszka.

Dokonując oceny sytuacji materialnej studenta można pominąć dochody rodzica, gdy student nie jest przez niego utrzymywany, a udokumentuje, że nie posiada prawnych możliwości uzyskania od niego alimentów (np. powództwo o ustalenie alimentów zostało przez sąd oddalone albo sąd stwierdził wygaśnięcie obowiązku alimentacyjnego).

Sytuacje szczególne:

- przy ustalaniu dochodu rodziny studenta fakt świadczenia alimentów oraz ich wysokość na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną dokumentują:
 - odpis podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądającego alimenty na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną, lub
 - odpis protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej, odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem lub innego tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, zobowiązujących do alimentów na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną,
 - przekazy lub przelewy pieniężne dokumentujące wysokość zapłaconych alimentów, jeżeli członkowie rodziny są zobowiązani orzeczeniem sądu, ugodą sądową lub ugodą zawartą przed mediatorem lub innym tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd do ich płacenia na rzecz osoby spoza rodziny.

Kwoty alimentów świadczonych na rzecz osób spoza rodziny studenta odejmuje się od dochodu rodziny studenta.
- w przypadku braku możliwości egzekucji całości lub części zasądzonych alimentów, student lub jego członek rodziny powinien zwrócić się do komornika o podjęcie postępowania egzekucyjnego. Komornik w wyniku przeprowadzonego postępowania wystawia zaświadczenie o całkowitej lub częściowej egzekucji świadczeń alimentacyjnych. W przypadku częściowej egzekucji do dochodu wlicza się tylko tę część świadczeń, która została wyegzekwowana i potwierdzona zaświadczeniem od komornika.
- w przypadku niemożności wyegzekwowania alimentów, student lub członek jego rodziny powinien wystąpić, za pośrednictwem komornika z wnioskiem o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Kopia decyzji o przyznaniu tego świadczenia i jego wysokości powinna być dołączona do dokumentacji o dochodach rodziny studenta. **Świadczenie z funduszu alimentacyjnego jest dochodem nieopodatkowanym i jest wliczane do dochodu rodziny studenta.**
- w przypadku, gdy student lub członek rodziny studenta nie otrzymuje jeszcze świadczenia z funduszu alimentacyjnego, uwzględnia się zaświadczenie od komornika o całkowitej lub częściowej niemożności egzekucji alimentów.

- w przypadku, gdy na rzecz studenta nie zostały jeszcze zasądzone alimenty od rodziców lub student nie ubiegał się o świadczenia alimentacyjne, student ma obowiązek przedstawić dokumenty potwierdzające ich sytuację dochodową, bez względu na to czy rodzice są rozwiedzeni czy w separacji.
- w przypadku gdy rodzic studenta pozostaje nadal w związku małżeńskim z osobą zobowiązaną przez sąd do alimentacji, ustalając dochód rodziny, nie uwzględnia się dochodu uzyskiwanego przez rodzica zobowiązanego do alimentacji tylko kwotę alimentów.
- **pozostałe dochody nieopodatkowane**
 - zasiłki chorobowe określone w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych,
 - świadczenie rodzicielskie,
 - zasiłek macierzyński, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,
 - stypendia dla bezrobotnych finansowane ze środków Unii Europejskiej lub Funduszu Pracy, niezależnie od podmiotu, który je wypłaca,
 - wynagrodzenia osób do 26. roku życia zwolnione z opodatkowania – przychody wolne od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 148 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, pomniejszone o składki na ubezpieczenia społeczne oraz składki na ubezpieczenia zdrowotne,
 - renty określone w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin,
 - renty wypłacone osobom represjonowanym i członkom ich rodzin, przyznane na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin,
 - świadczenia pieniężne, dodatek kompensacyjny oraz ryczałt energetyczny określone w przepisach o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych,
 - dodatek kombatancki, ryczałt energetyczny i dodatek kompensacyjny określone w przepisach o kombatanckich oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,
 - świadczenie pieniężne określone w przepisach o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę Niemiecką lub Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich,
 - ryczałt energetyczny, emerytury i renty otrzymywane przez osoby, które utraciły wzrok w wyniku działań wojennych w latach 1939-1945 lub eksplozji pozostałych po tej wojnie niewypałów i niewybuchów,
 - renty inwalidzkie z tytułu inwalidztwa wojennego, kwoty zaopatrzenia otrzymywane przez ofiary wojny oraz członków ich rodzin, renty wypadkowe osób, których inwalidztwo powstało w związku z przymusowym pobylem na robotach w III Rzeszy Niemieckiej w latach 1939-1945, otrzymywane z zagranicy,
 - środki bezzwrotnej pomocy zagranicznej otrzymywane od rządów państw obcych, organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych instytucji finansowych, pochodzące ze środków bezzwrotnej pomocy przyznanych na podstawie jednostronnej deklaracji lub umów zawartych z tymi państwami, organizacjami lub instytucjami przez Radę Ministrów, właściwego ministra lub agencje rządowe, w tym również w przypadkach, gdy przekazanie tych środków jest dokonywane za pośrednictwem podmiotu upoważnionego do rozdzielania środków bezzwrotnej pomocy zagranicznej na rzecz podmiotów, którym służyć ma ta pomoc,
 - należności ze stosunku pracy lub z tytułu stypendium osób fizycznych mających miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przebywających czasowo za granicą w wysokości odpowiadającej równowartości diet z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju ustalonych dla pracowników zatrudnionych w państwowych lub samorządowych jednostkach sfery budżetowej na podstawie ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917, z późn. zm.),
 - należności pieniężne wypłacone policjantom, żołnierzom, celnikom i pracownikom jednostek wojskowych i jednostek policyjnych użytych poza granicami państwa w celu udziału w konflikcie zbrojnym lub wzmocnienia sił państwa albo państw sojuszniczych, misji pokojowej, akcji zapobieżenia aktom terroryzmu lub ich skutkom, a także należności pieniężne wypłacone żołnierzom, policjantom, celnikom i pracownikom pełniącym funkcje obserwatorów w misjach pokojowych organizacji międzynarodowych i sił wielonarodowych,
 - należności pieniężne ze stosunku służbowego otrzymywane w czasie służby kandydackiej przez funkcjonariuszy Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu, obliczone za okres, w którym osoby te uzyskały dochód,
 - dochody członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych z tytułu członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, pomniejszone o składki na ubezpieczenia społeczne,
 - stypendia doktoranckie przyznane na podstawie art. 209 ust. 1 i ust. 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, stypendia sportowe przyznane na podstawie ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie oraz inne stypendia o charakterze socjalnym przyznane uczniom lub studentom, **za wyjątkiem – patrz pkt 4,**
 - kwoty diet nieopodatkowane podatkiem dochodowym od osób fizycznych, otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych i obywatelskich,
 - należności pieniężne otrzymywane z tytułu wynajmu pokoi gościnnych w budynkach mieszkalnych położonych na terenach wiejskich w gospodarstwie rolnym osobom przebywającym na wypoczynku oraz uzyskane z tytułu wyżywienia tych osób,
 - dodatki za tajne nauczanie określone w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967, z późn. zm.),
 - dochody uzyskane z działalności gospodarczej prowadzonej na podstawie zezwolenia na terenie specjalnej strefy ekonomicznej określonej w przepisach o specjalnych strefach ekonomicznych,
 - ekwiwalenty pieniężne za deputaty węglowe określone w przepisach o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe”,
 - ekwiwalenty z tytułu prawa do bezpłatnego węgla określone w przepisach o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003-2006,
 - świadczenia określone w przepisach o wykonywaniu mandatu posła i senatora,
 - renty określone w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej, oraz w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego oraz na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich,

- świadczenia pieniężne określone w ustawie z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 690 oraz z 2019 r. poz. 730),
- dodatek solidarnościowy, o którym mowa w ustawie z dnia 19 czerwca 2020 r. o dodatku solidarnościowym przyznawanym w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 1068).

4. dochody, których nie wlicza się do dochodu rodziny studenta:

- świadczeń rodzinnych przyznanych rodzinie na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych z wyjątkiem świadczenia rodzicielskiego (zasiłek rodzinny, dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze, w tym zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne),
- świadczeń wychowawczych przyznanych na podstawie ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (500+),
- świadczeń Dobry Start (300+),
- świadczeń z pomocy społecznej przysługujących na podstawie ustawy o pomocy społecznej (tj. zasiłki stałe, okresowe , celowe itd.),
- świadczeń uzupełniających dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji,
- dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów w 2020 roku (tzw. „13” emerytura/renta). Student lub członek jego rodziny, który otrzymuje ww. świadczenie, chcąc odliczyć je od dochodu powinien przedstawić do wniosku o przyznanie stypendium socjalnego – **zaświadczenie z ZUS/KRUS o wypłaceniu takiego świadczenia w kwocie netto** (po odliczeniu podatku należnego oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne). Kwota dochodu otrzymanego z tego tytułu zostanie odliczona od dochodu przedstawionego na zaświadczeniu z Urzędu Skarbowego.
- kwot alimentów płaconych przez członków rodziny na rzecz osób spoza rodziny wynikających z podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu lub ugody sądowej, zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem lub innego tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd – roczny dochód rodziny jest pomniejszany o kwoty alimentów zapłaconych na rzecz osób spoza rodziny,
- świadczeń, o których mowa w art. 86 ust. 1, art. 359 ust. 1 i art. 420 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce tj.:
 - stypendium socjalne,
 - stypendium dla osób niepełnosprawnych,
 - stypendium rektora,
 - zapomoga,
 - stypendium finansowane przez jednostkę samorządu terytorialnego,
 - stypendium za wyniki w nauce finansowane przez osobę fizyczną lub osobę prawną niebędącą państwową ani samorządową
 - osobą prawną,
 - stypendium ministra,
 - stypendia za wyniki w nauce dla studentów oraz stypendia naukowe dla pracowników i doktorantów wypłacane ze środków własnego funduszu uczelni),
- stypendiów otrzymywanych przez uczniów, studentów i doktorantów w ramach:
 - funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
 - niepodlegających zwrotowi środków pochodzących z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA)
 - umów międzynarodowych lub programów wykonawczych, sporządzanych do tych umów albo międzynarodowych programów stypendialnych
- świadczeń pomocy materialnej otrzymywanych przez uczniów otrzymywanych na podstawie przepisów ustawy o systemie oświaty,
- stypendiów o charakterze socjalnym przyznawanych przez podmioty, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 40b ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych:

(art. 21 ust. 1 pkt 40b: „stypendia dla uczniów i studentów, których wysokość i zasady udzielania zostały określone w uchwale organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, oraz stypendia dla uczniów i studentów przyznane przez organizacje, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego, na podstawie regulaminów zatwierdzonych przez organy statutowe udostępnianych do publicznej wiadomości za pomocą Internetu, środków masowego przekazu lub wykładanych (wywieszanych) dla zainteresowanych w pomieszczeniach ogólnie dostępnych – do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 3800 zł”),
- dopłat bezpośrednich dla rolników uzyskanych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej,
- dochodów rodziców, rodzeństwa, opiekunów prawnych i faktycznych, jeżeli student jest samodzielny finansowo oraz złożył oświadczenie i nieprowadzeniu wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych,
- dochodów członka rodziny studenta, który został uznany za osobę zaginioną,
- dochodów członka rodziny studenta umieszczonego w pieczy zastępczej lub w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie.

5. dochody utracone i uzyskane - wraz z wnioskiem o przyznanie stypendium należy złożyć oświadczenie o dochodzie utraconym - **załącznik nr 10** lub oświadczenie o dochodzie uzyskanym - **załącznik nr 11**

„Utrata dochodu” i „uzyskanie dochodu” służą aktualizacji wyliczeń opartych **na roku bazowym czyli na roku 2020**.

Zarówno utrata dochodu jak i jego uzyskanie musi być odniesione do dochodu zgodnie ze stanem faktycznym na dzień złożenia wniosku o przyznanie świadczenia, na podstawie którego ustala się prawo do stypendium socjalnego.

W sytuacjach, gdy w momencie składania wniosku o przyznanie stypendium socjalnego w stosunku **do roku bazowego** zaszły zmiany w dochodach członków rodziny (brak obecnie źródła dochodu, które **w roku bazowym** występowało, czyli nastąpiła tzw. „utrata dochodu” lub pojawiło się nowe źródło dochodu, którego nie było **w roku bazowym** czyli nastąpiło tzw. „uzyskanie dochodu”) – należy wyliczenia oparte **na roku bazowym** odpowiednio zweryfikować.

Przepisów o utracie i uzyskaniu dochodu nie stosuje się do dochodu z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej i dochodu z tytułu wykreślenia z rejestru lub rozpoczęcia pozarolniczej działalności gospodarczej, jeżeli członek rodziny, osoba ucząca się lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego utracili dochód z tych tytułów i w okresie 3 miesięcy, licząc od dnia utraty dochodu, uzyskali dochód u tego samego pracodawcy lub zleceniodawcy, lub zamawiającego dzieło lub ponownie rozpoczęli pozarolniczą działalność gospodarczą.

Np. Jeśli dana osoba była zatrudniona na umowę o pracę w okresie 01.09.2019 – 30.04.2021 (czyli cały rok 2020 i utraciła to źródło dochodu z dniem 30.04.2021), a następnie została zatrudniona przez tego samego pracodawcę na umowę od 01.09.2021 na czas nieokreślony (czyli minęło więcej niż 3 m-ce pomiędzy zatrudnieniami) **to stosuje się przepisy o utracie i uzyskaniu dochodu**: dochody z roku 2020 stają się „dochodami utraconymi” i wynoszą 0 zł, natomiast aktualne dochody z umowy z 2021 są „dochodami uzyskanymi”, a kwotą „dochodu uzyskanego” na potrzeby wniosku będzie wynagrodzenie netto za październik 2021. Natomiast w analogicznej sytuacji, gdyby ponowne zatrudnienie u tego samego pracodawcy w 2021 nastąpiło od 01.07.2021 (czyli nie minęłoby więcej niż 3 m-ce pomiędzy zatrudnieniami) to **NIE stosuje się przepisów o utracie i uzyskaniu dochodu**: dochody danej osoby oblicza się na podstawie kwot z roku 2020.

UTRATA DOCHODU przez członka studenta lub członka rodziny studenta

Jeżeli **w roku bazowym** lub później w rodzinie studenta sytuacja materialna uległa pogorszeniu, w związku z utratą przez któregoś członka rodziny dochodów z wymienionych niżej powodów to dochód **z roku bazowego** może zostać pomniejszony o **dochód utracony** (ustalając dochód danej osoby **z roku bazowego nie uwzględnia się dochodu utraconego**), z tym że jego **utrata może być spowodowana tylko i wyłącznie**:

- o uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego,
- o utratą zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,
- o utratą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- o utratą zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz.U. z 2019 r. poz. 303),
- o wykreśleniem z rejestru pozarolniczej działalności gospodarczej lub zawieszeniem jej wykonywania w rozumieniu art. 16b ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2019 r. poz. 229 ze zm.) lub art. 36aa ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 300 ze zm.),
- o utratą zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- o utratą zasądzonych świadczeń alimentacyjnych w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do tych świadczeń lub utraty świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do świadczeń alimentacyjnych,
- o utratą świadczenia rodzicielskiego,
- o utratą zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- o utratą stypendium doktoranckiego określonego w art. 209 ust. 1 i 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,
- o obniżenie wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z powodu przeciwdziałania COVID-19,
- o obniżenie dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej z powodu przeciwdziałania COVID-19,
- o utratę dodatku solidarnościowego, o którym mowa w ustawie z dnia 19 czerwca 2020 r. o dodatku solidarnościowym przyznawanym w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 1068 ze zm.).

Zgodnie z art. 150a ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (wprowadzonym na mocy art. 73 pkt 24 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz.U. z 2020 r. poz. 695) :

obniżenie wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub obniżenie dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 111 ze zm.) z powodu przeciwdziałania COVID-19, stanowi utratę dochodu w rozumieniu tej ustawy i jest uwzględniane przy ustalaniu prawa do świadczeń na okres od dnia 01 listopada 2019 r. do dnia 31 października 2022 r.

W powyższym przypadku istotne jest kiedy doszło do obniżenia wynagrodzenia/dochodu, o jaką kwotę, czy trwa nadal i czy miało związek z epidemią.

W sytuacji kiedy obniżenie wynagrodzenia/dochodu było czasowe i zakończyło się przed dniem złożenia wniosku o przyznanie stypendium socjalnego nie stosuje się przepisu o utracie dochodu.

W sytuacji kiedy obniżenie wynagrodzenia/dochodu trwa nadal należy przedłożyć:

- stosowne dokumenty potwierdzające, że obniżenie wynagrodzenia było z tytułu COVID-19, kwotę obniżenia (np. zaświadczenie od pracodawcy),
- dokumenty potwierdzające aktualny dochód netto z tytułu obniżenia za miesiąc poprzedzający miesiąc złożenia wniosku o przyznanie stypendium socjalnego (np. zaświadczenie od pracodawcy),
- osoba prowadząca pozarolniczą działalność jest zobowiązana złożyć oświadczenie (**załącznik nr 16**), że obniżenie dochodu było z powodu przeciwdziałania COVID-19 oraz wykazać spadek dochodu np. miesiąc do miesiąca, kwartał do kwartału,
- oświadczenie o aktualnym dochodzie netto z tytułu prowadzonej działalności za miesiąc poprzedzający miesiąc złożenia wniosku o przyznanie stypendium socjalnego – **załącznik nr 16**.

W powyższym przypadku, ustalając miesięczny dochód netto na potrzeby stypendialne, dochód za 2020 roku staje się dochodem utraconym, a uwzględniany będzie aktualny dochód netto.

Utrata dochodu ma miejsce, jeśli dany dochód występował w roku bazowym i nie występuje w chwili obecnej – został utracony (jego źródło) w roku bazowym lub po roku bazowym, co należy udokumentować. **Tym samym kwota dochodu osiągnięta z tego źródła w roku bazowym nie jest uwzględniana przy obliczaniu miesięcznego dochodu danej osoby, która zgłasza dochód utracony.** Jednak nie każdy dochód, mimo że przestał występować u danej osoby można zgłosić jako dochód utracony.

Ważne jest co to był za dochód, z jakiego źródła, na jakiej podstawie osiągniany.

Zgodnie z art. 3 ust. 23 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych utrata dochodu może być spowodowana wyłącznie z powodów wymienionych wyżej.

W związku z powyższym nie stanowi utraty dochodu:

- o zmiana warunków zatrudnienia (np. zmniejszenie wynagrodzenia lub zmniejszenie wymiaru etatu) – wyjątek stanowi obniżenie wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z powodu przeciwdziałania COVID-19 oraz obniżenie dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej z powodu przeciwdziałania COVID-19,
- o jednorazowa wypłata zaległego świadczenia przez ZUS, pracodawcę itp. (np. wyrównanie renty, nagroda jubileuszowa, tzw. 13-ta pensja, jednorazowe odprawy pracownicze itp.),
- o przebywanie członka rodziny na bezpłatnym urlopie,
- o nie otrzymywanie zasądzonych alimentów, jeżeli osoba zobowiązana do ich płacenia żyje,
- o zmiana powierzchni gospodarstwa rolnego (sprzedaż, darowizna)
- o zajęcie komornicze (np. wynagrodzenia z tytułu umów cywilnoprawnych, emerytury, renty itp.).

Mimo, że dana osoba nie ma już w chwili obecnej tych dochodów – należy ich kwotę osiągniętą **w roku bazowym** uwzględnić przy obliczaniu miesięcznego dochodu danej osoby.

Natomiast jeśli np. dana osoba pracowała **cały rok bazowy** w firmie X na umowę zlecenie lub umowę o pracę, a umowa ta uległa zakończeniu w roku bazowym lub po tym roku, to dochód **z roku bazowego** nie jest uwzględniany, miesięczny dochód tej osoby wynosi 0 zł.

UZYSKANIE DOCHODU przez studenta lub członka rodziny studenta

Jeżeli **w roku bazowym** lub później w rodzinie studenta sytuacja materialna uległa polepszeniu, w związku z pojawieniem się u któregoś z członków rodziny dochodu z wymienionych niżej powodów, to dochody rodziny należy powiększyć o tzw. **dochód uzyskany**, z tym że jego **uzyskanie może być spowodowane tylko i wyłącznie:**

- o zakończeniem urlopu wychowawczego,
- o uzyskaniem zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,
- o uzyskaniem zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- o uzyskaniem zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz.U. z 2019 r. poz. 303),
- o rozpoczęciem pozarolniczej działalności gospodarczej lub wznowieniem jej wykonywania po okresie zawieszenia w rozumieniu art. 16b ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników lub art. 36aa ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
- o uzyskaniem zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- o uzyskaniem świadczenia rodzicielskiego,
- o uzyskaniem zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- o uzyskaniem stypendium doktoranckiego określonego w art. 209 ust. 1 i 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,
- o uzyskanie dodatku solidarnościowego, o którym mowa w ustawie z dnia 19 czerwca 2020 r. o dodatku solidarnościowym przyznawanym w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 1068 ze zm.).

W związku z powyższym nie stanowi uzyskania dochodu:

- o zmiana warunków zatrudnienia (np. zwiększenie wynagrodzenia lub zwiększenie wymiaru etatu),
- o zakup gospodarstwa rolnego.

Punktem odniesienia jest zawsze moment składania wniosku. Oznacza to, że np. jeżeli student lub członek rodziny miał w 2020 roku od lutego do sierpnia dochód ze źródła, którego nie było w 2019 roku – nie jest to dochód uzyskany, gdyż w momencie składania wniosku o przyznanie stypendium nie ma już źródła z tym dochodem. Taki dochód w ogóle nie będzie uwzględniany w wyliczeniach.

O uzyskaniu dochodu mówimy w dwóch przypadkach:

- A. uzyskanie dochodu **w roku bazowym**,
- B. uzyskanie dochodu **po roku bazowym**

- A. uzyskanie dochodu w roku bazowym – oznacza, że dochód pojawił się **w trakcie roku bazowego**, nie był osiągniany przez cały rok (np. umowa o pracę została zawarta od dnia 01 marca 2020 roku, co skutkuje tym, że kwota dochodu z 2020 roku będzie dzielona przez 10 miesięcy, a nie przez 12 miesięcy).

Dochód uzyskany w roku bazowym to dochód, który spełnia łącznie trzy następujące warunki:

- a. pojawił się (np. została zawarta umowa o pracę) w trakcie trwania **roku bazowego** (np. po 01 stycznia 2020 r.),
- b. występuje w chwili obecnej (umowa trwa nadal lub było kilka umów z tym samym pracodawcą, a aktualna trwa),
- c. jego uzyskanie może być spowodowane wyłącznie z powodów wymienionych powyżej zgodnie z art. 3 ust. 24 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

W przypadku uzyskania dochodu przez członka rodziny **w roku bazowym**, ustalając miesięczny dochód członka rodziny, osiągnięty w tym roku dochód dzieli się przez liczbę miesięcy, w których dochód ten był uzyskiwany, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w okresie, na który ustalane lub weryfikowane jest prawo do stypendium (np. umowa o pracę zawarta dnia 01 marca – dochód dzielimy przez 10 miesięcy).

Dochód, który występował przed rokiem bazowym, cały rok bazowy i występuje nadal (źródło dochodu było i jest, np. trwająca od dawna umowa o pracę) nie jest „dochodem uzyskanym” – to po prostu dochód osiągnięty w roku bazowym, jego kwotę należy podzielić przez 12 miesięcy obliczając miesięczny dochód danej osoby.

Dochód, który nie spełnia powyższych warunków nie jest „dochodem uzyskanym”, jego kwota osiągnięta w roku bazowym będzie zawsze dzielona przez 12 miesięcy (np. kwota alimentów, które zaczęły wpływać od 01.09.2020 r. i wpływają do chwili obecnej).

- B. uzyskanie dochodu po roku bazowym – oznacza to pojawienie się w kolejnym roku nowego źródła dochodu, którego nie było w roku bazowym.

Dochód uzyskany po roku bazowym to dochód, który spełnia łącznie trzy następujące warunki:

- pojawił się po roku bazowym, nie występował w roku bazowym (np. została zawarta umowa o pracę od 15.05.2021 r.),
- występuje w chwili obecnej (umowa trwa nadal),
- jego uzyskanie może być spowodowane wyłącznie z powodów wymienionych powyżej zgodnie z art. 3 ust. 24 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

W przypadku uzyskania dochodu po roku bazowym należy dodać do dochodów miesięcznych danej osoby z roku bazowego kwotę osiągniętego dochodu za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w okresie, na który ustalane lub weryfikowane jest prawo do stypendium. (np. umowa o pracę jest od 01 lipca 2021 r. więc dochodem uzyskanym będzie kwota dochodu netto za sierpień 2021 r.).

UWAGA: Dochód, który pojawił się po roku bazowym, ale nie występuje już w chwili obecnej nie jest „dochodem uzyskanym”, takiego dochodu w ogóle nie uwzględnia się przy obliczaniu miesięcznego dochodu danej osoby.

Dochód, który nie spełnia trzeciego warunku (pkt. c) – np. dochód z alimentów, z gospodarstwa rolnego – mimo, że pojawił się po roku bazowym i jest osiągany w chwili obecnej nie jest „dochodem uzyskanym” i nie należy go uwzględniać.

Między innymi **następujące dochody nie mogą być ani „dochodami utraconymi”** (trzeba je wykazywać w wyliczeniach, mimo że już nie występują), **ani „dochodami uzyskanymi”** (nie należy ich uwzględniać w wyliczeniach, mimo że pojawiły się po roku bazowym i występują w chwili obecnej):

- dochody z gospodarstwa rolnego
- dochody z wynajmu
- dochody z alimentów (tylko alimenty z roku bazowego od osoby, która zmarła są „dochodem utraconym”)
- dochody ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego

IV. WYMAGANE DOKUMENTY – dokumentuje się dochody uzyskane w roku bazowym – 2020 rok

• wszyscy ubiegający się o stypendium socjalne:

- wniosek o przyznanie stypendium socjalnego – **załącznik nr 1**
- zaświadczenie z ośrodka pomocy społecznej/centrum usług społecznych o sytuacji dochodowej i majątkowej studenta i jego rodziny** – dokument wymagany, jeżeli miesięczny dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 528 zł (od dnia 01.01.2022 r. jest to kwota 600 zł) – wzór wniosku o wydanie zaświadczenia stanowi **załącznik nr 14**,
- jeżeli przyczyny niedołączenia do wniosku zaświadczenia, o którym mowa w pkt 2 były uzasadnione – oświadczenie wyjaśniające studenta o przyczynach niedołączenia do wniosku zaświadczenia, o którym mowa w pkt 2 wraz z udokumentowaniem źródeł utrzymania rodziny – **załącznik nr 15**,
- zaświadczenia z urzędu skarbowego:**

obowiązek złożenia nw. dokumentów dotyczy każdego pełnoletniego członka rodziny studenta (również studenta) niezależnie od uzyskania / nie uzyskania dochodu w danej kategorii – wzór wniosku o wydanie zaświadczenia o dochodzie podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych stanowi **załącznik nr 6**

- o wysokości dochodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, wraz z informacją o:
 - wysokości dochodu,
 - wysokości składek na ubezpieczenie społeczne odliczonych od dochodu,
 - wysokości należnego podatku
- o wysokości przychodów wolnych od podatku dochodowego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 148 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych – **dotyczy osób w wieku do ukończenia 26. roku życia uzyskujących przychody (dochody):**
 - ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej, spółdzielczego stosunku pracy,
 - z umów zlecenia, o których mowa w art. 13 pkt 8 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych,
 - z tytułu odbywania praktyki absolwenckiej, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich (Dz.U. z 2018 r. poz. 1244 ze zm.),
 - z tytułu odbywania stażu uczniowskiego, o którym mowa w art. 121a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.
- o wysokości kwoty otrzymanej na podstawie art. 27f ust. 8-10 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (*dotatkowa kwota zwrotu na dzieci*)

- o dochodzie, o którym mowa w art. 27 ust. 8 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych – dochód z zagranicy
 - o dochodzie, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych – dochody z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych
5. oświadczenie – **załącznik nr 12** – dokument składany w przypadku gdy student bądź członek rodziny otrzymał z US zaświadczenie z którego wynika, że za rok bazowy nie złożono zeznania podatkowego albo dochód był zerowy,
 6. w przypadku uzyskiwania w roku bazowym dochodu przez okres krótszy niż 12 miesięcy - zaświadczenie określające datę uzyskania dochodu oraz wysokość netto i rodzaj dochodu uzyskanego przez studenta oraz członków rodziny oraz liczbę miesięcy, w których dochód był uzyskiwany – **załącznik nr 1A** oraz wniosek o uwzględnienie dochodu uzyskanego – **załącznik nr 11**,
 7. oświadczenie członka rodziny (w tym studenta) o dochodach – **załącznik nr 1B**,
 8. zaświadczenie (z ZUS-u, KRUS-u, zakładu pracy) o wysokości faktycznie zapłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne (w pełnej wysokości 9% tj. obejmującej zarówno część odliczoną od podatku jak i część odliczoną od dochodu) – wzór zaświadczenia stanowi **załącznik nr 5** – można przedłożyć zaświadczenie wystawione na drukach organu emerytalno-rentowego lub pracodawcy.
W przypadku więcej niż jednego źródła dochodu zaświadczenie powinno zawierać wysokość składek zdrowotnych dla każdego dochodu, a nie tylko sumę składek w postaci jednej kwoty oraz wskazywać płatnika składek.
UWAGA ! Jeżeli członek rodziny studenta osiągnął dochód, ale nie zostały z tego tytułu odprowadzone składki na ubezpieczenie zdrowotne może złożyć stosowne oświadczenie w tej sprawie - **załącznik nr 16**,
 9. w przypadku otrzymywania **w roku bazowym** dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów (tzw. „13” emerytura/renta), student lub członek jego rodziny, który otrzymuje ww. świadczenie, chcąc odliczyć je od dochodu powinien przedstawić do wniosku o przyznanie stypendium socjalnego – **zaświadczenie z ZUS/KRUS o wypłaceniu takiego świadczenia w kwocie netto** (po odliczeniu podatku należnego oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne). Kwota dochodu otrzymanego z tego tytułu zostanie odliczona od dochodu przedstawionego na zaświadczeniu z Urzędu Skarbowego.
 10. w przypadku własnych dzieci oraz rodzeństwa, które w roku bazowym nie ukończyły 18. roku życia - **oryginał** skróconego odpisu aktu urodzenia (bądź kopia potwierdzona za zgodność z oryginałem przez pracownika dziekanatu) lub inny dokument stwierdzający wiek dziecka (**w przypadku gdy ojciec dziecka jest nieznan, wymagany jest odpis zupełny aktu urodzenia dziecka**),
 11. oświadczenie o statusie osoby bezrobotnej zarejestrowanej w Urzędzie Pracy – **załącznik nr 9** oraz decyzja lub zaświadczenie z właściwego organu potwierdzające fakt pozostawania bez pracy bez prawa lub z prawem do zasiłku/stypendium dla bezrobotnych w przypadku bezrobotnych członków rodziny wraz z informacją o wysokości przyznanego zasiłku/stypendium dla bezrobotnych oraz okresie jego przysługiwania,
 12. oświadczenie o statusie osoby bezrobotnej niezarejestrowanej w Urzędzie Pracy – **załącznik nr 9a**,
 13. zaświadczenie szkoły / szkoły wyższej albo oświadczenie o uczęszczaniu do szkoły ponadpodstawowej lub szkoły wyższej (*studia I stopnia, studia II stopnia, jednolite studia magisterskie*) przez pełnoletnie dzieci oraz rodzeństwo studenta, które nie ukończyły 26. roku życia – wzór oświadczenia stanowi **załącznik nr 13**.
Przez szkołę ponadpodstawową należy rozumieć:
 - trzyletnie/czteroletnie liceum ogólnokształcące,
 - pięcioletnie technikum,
 - trzyletnią branżową szkołę I stopnia,
 - trzyletnią szkołę specjalną przysposabiającą do pracy,
 - dwuletnią branżową szkołę II stopnia,
 - szkołę policealną dla osób posiadających wykształcenie średnie lub wykształcenie średnie branżowe, o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku – **w tym przypadku zaświadczenie powinno zawierać informację czy szkoła jest wpisana do ewidencji szkół działających na podstawie ustawy Prawo oświatowe.**
 14. orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności lub o częściowej, lub całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji, lub orzeczenie o zaliczeniu do jednej z grup inwalidów członków rodziny studenta powyżej 18 roku życia, o ile nie uczą się i pozostają na utrzymaniu studenta lub rodziny studenta,
 15. w przypadku osiągania **w roku bazowym** dochodów niepodlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych – **załącznik nr 8** oraz dokumenty potwierdzające źródło, rodzaj i wysokość tych dochodów.

- **w przypadku dochodów opodatkowanych podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach ogólnych z działalności gospodarczej:**

dokumenty wymienione w pkt 1 - 15

- **w przypadku dochodów z gospodarstwa rolnego:**

dokumenty wymienione w pkt 1 – 14 oraz

- oświadczenie studenta albo członka rodziny o dochodzie niepodlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych - **załącznik nr 8**,
- Zaświadczenie z właściwego organu gminy lub miasta, nakaz płatniczy albo oświadczenie o wielkości gospodarstwa rolnego wyrażonej w hektarach przeliczeniowych ogólnej powierzchni **w roku bazowym**.
UWAGA! Na zaświadczeniu z właściwego organu gminy musi być wyraźnie napisane, że W ROKU BAZOWYM dana osoba była właścicielem gospodarstwa o podanej wielkości, zaświadczenie z bieżącą datą stwierdzające, że dana osoba jest właścicielem gospodarstwa o wielkości... jest niewystarczające - chodzi o potwierdzenie wielkości gospodarstwa w roku bazowym! Kwota dochodu z tego gospodarstwa nie jest wymagana na zaświadczeniu.
- umowa dzierżawy - w przypadku oddania części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwo rolne w dzierżawę, na podstawie umowy dzierżawy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników (jest to umowna pisemna zawarta na co najmniej 10 lat i zgłoszona do ewidencji gruntów i budynków, z wyjątkiem umów zawartych z osobami najbliższymi, o których mowa w art. 28 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników), oraz w razie oddania gospodarstwa rolnego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej,
- umowa zawarta w formie aktu notarialnego, w przypadku wniesienia gospodarstwa rolnego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną.
- zaświadczenie z KRUS o wypłaconych zasiłkach chorobowych **w roku bazowym**.

Właściciel kilku obszarów musi zsumować liczby hektarów przeliczeniowych.

Członkowie rodziny studenta posiadający gospodarstwo rolne i ubezpieczeni w KRUS są zobowiązani do złożenia zaświadczenia potwierdzającego to ubezpieczenie oraz fakt pobierania lub nie pobierania zasiłków chorobowych z tego tytułu w roku bazowym – **wysokość pobranego zasiłku należy wykazać w załączniku nr 8.**

- w przypadku dochodów z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne (ryczałt ewidencjonowany lub karta podatkowa):**

dokumenty wymienione w pkt 1 – 15 **oraz**

zaświadczenie naczelnika urzędu skarbowego o wysokości przychodu oraz o wysokości i formie opłaconego podatku dochodowego **w roku bazowym**, dotyczące osoby rozliczającej się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne, **zawierające informacje odpowiednio o:**

- roku podatkowym, którego dotyczy zaświadczenie,
- danych podatnika, którego dotyczy zaświadczenie, w tym: imię, nazwisko, PESEL,
- formie opłaconego podatku,
- wysokości przychodu,
- stawce podatku,
- wysokości opłaconego podatku

- w roku bazowym – wzór zaświadczenia stanowi **załącznik nr 7** do wniosku o stypendium socjalne

- w przypadku dochodów z tytułu alimentów:**

dokumenty wymienione w pkt 1 – 14 **oraz**

- oświadczenie studenta albo członka rodziny o dochodzie niepodlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych - **załącznik nr 8**,
- odpis podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądającego alimenty na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną albo odpis protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej, odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem lub innego tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, zobowiązujących do alimentów na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną, wraz z aktualną ich wysokością,
- w przypadku gdy osoba uprawniona nie otrzymała alimentów **w roku bazowym**, albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w orzeczeniu sądu, ugodzie sądowej lub ugodzie zawartej przed mediatorem lub innym tytule wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd, należy przedłożyć:
 - oświadczenie, przekazy lub przelewy pieniężne dokumentujące faktyczną wysokość otrzymywanych alimentów oraz zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów, oraz
 - zaświadczenie o wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego lub o nieotrzymywaniu takich świadczeń, lub
 - informację właściwego sądu lub właściwej instytucji o podjęciu przez osobę uprawnioną czynności związanych z wykonaniem tytułu wykonawczego za granicą albo o niepodjęciu tych czynności, w szczególności w związku z brakiem podstawy prawnej do ich podjęcia lub brakiem możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą, jeżeli dłużnik zamieszkuje za granicą,
- odpis prawomocnego orzeczenia sądu oddalającego powództwo o roszczenia alimentacyjne,
- odpis prawomocnego orzeczenia sądu zobowiązującego jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka,
- oświadczenie, przekazy lub przelewy pieniężne dokumentujące faktyczną wysokość otrzymywanych alimentów w przypadku uzyskania alimentów wyższych niż zasądzone w orzeczeniu, ugodzie sądowej lub ugodzie przed mediatorem.

Do dochodu wlicza się kwotę zasądzonych alimentów.

Do dochodu wlicza się uzyskane w danym roku kalendarzowym kwoty tytułem alimentów, niezależnie od tego czy są one wynikiem bieżącego regulowania zobowiązań, czy też stanowią skapitalizowaną wypłatę rat alimentacyjnych.

W przypadku gdy dana osoba ma zasądzone alimenty, twierdzi, że ich nie otrzymywała w roku bazowym, ale nie zostało dołączone do wniosku zaświadczenie od komornika o bezskutecznej egzekucji alimentów w roku bazowym – należy uwzględnić kwotę alimentów jako dochód, zgodnie z kwotą zasądzoną, natomiast jeśli jest zaświadczenie od komornika to uwzględnia się kwotę widniejącą na zaświadczeniu i dzieli się ją na 12.

• w przypadku dochodów z pracy poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej:

dokumenty wymienione w pkt 1 – 14 **oraz**

1. oświadczenie studenta albo członka rodziny o dochodzie niepodlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych - **załącznik nr 8**,
2. właściwe dokumenty wydane przez zagraniczne odpowiedniki polskich urzędów i instytucji, zawierające dane analogiczne do wymaganych w przypadku dochodów uzyskiwanych w kraju. Przedłożone dokumenty należy przetłumaczyć na język polski.

• w przypadku utraty dochodu:

oświadczenie o dochodzie utraconym – **załącznik nr 10** oraz dokument określający datę utraty dochodu oraz rodzaj i wysokość netto dochodu utraconego np.:

- o świadectwo pracy, ksero zakończonej umowy zlecenia, umowy o dzieło oraz zaświadczenie z zakładu pracy o kwocie netto utraconego dochodu,
- o zaświadczenie z zakładu pracy lub z odpowiedniej instytucji o dacie uzyskania prawa do urlopu wychowawczego, okresie na jaki został on udzielony oraz kwocie netto utraconego dochodu,
- o decyzja z urzędu pracy o utracie zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych oraz zaświadczenie z urzędu pracy o kwocie netto utraconego dochodu,
- o zaświadczenie z właściwej instytucji o utracie prawa do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego oraz zaświadczenie o kwocie netto utraconego dochodu,
- o decyzja o wykreśleniu z rejestru pozarolniczej działalności gospodarczej oraz własne oświadczenie o kwocie netto utraconego dochodu – **załącznik nr 16**,
- o zaświadczenie o zwieszeniu wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej w rozumieniu art. 16b ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2019 r. poz. 299, z późn. zm.) lub art. 36aa ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 300, z późn. zm.) – oraz własne oświadczenie o kwocie netto utraconego dochodu – **załącznik nr 16**,
- o zaświadczenie z właściwej instytucji o utracie zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz zaświadczenie o kwocie netto utraconego dochodu,
- o zaświadczenie o utracie zasądzonych świadczeń alimentacyjnych w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do tych świadczeń oraz zaświadczenie o kwocie netto utraconego dochodu albo oryginał zgonu osoby zobowiązanej do tych świadczeń wraz oryginałem wyroku sądu przyznającego świadczenie alimentacyjne oraz oświadczenie o kwocie netto utraconego dochodu,
- o zaświadczenie z właściwej instytucji o utracie świadczenia rodzicielskiego, zawierające datę utraty dochodu oraz informację o kwocie netto utraconego dochodu,
- o zaświadczenie z właściwej instytucji o utracie zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników wraz z informacją o kwocie netto utraconego dochodu,
- o zaświadczenie z uczelni o utracie stypendium doktoranckiego wraz z informacją o kwocie netto utraconego dochodu

• w przypadku uzyskania dochodu:

oświadczenie o dochodzie uzyskanym – **załącznik nr 11**, dokument określający datę uzyskania dochodu, rodzaj oraz wysokość netto dochodu uzyskanego np.:

- o zaświadczenie z zakładu pracy lub z odpowiedniej instytucji o dacie zakończenia urlopu wychowawczego i łącznej wysokości uzyskanego w roku bazowym dochodu netto z tego tytułu (np. przywrócenia do pracy),
- o zaświadczenie z zakładu pracy o rozpoczęciu zatrudnienia (umowa o pracę, umowa zlecenie, umowa o dzieło) i łącznej wysokości uzyskanego w roku bazowym dochodu netto ,
- o decyzja z urzędu pracy w sprawie uzyskania zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych wraz z zaświadczeniem o łącznej wysokości uzyskanego w roku bazowym dochodu netto z tego tytułu,
- o decyzja w sprawie uzyskania zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej, rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego wraz z zaświadczeniem z odpowiedniego organu o łącznej wysokości uzyskanego w roku bazowym dochodu netto z tytułu zasiłku/świadczenia/emerytury/renty/rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego,
- o zaświadczenie z odpowiedniego organu, o okresie otrzymywania zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz o łącznej wysokości uzyskanego w roku bazowym dochodu netto,
- o zaświadczenie z CEIDG lub KRS o rozpoczęciu pozarolniczej działalności gospodarczej lub wznowieniu jej wykonywania po okresie zawieszenia w rozumieniu art. 16b ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników lub art. 36aa ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz własne oświadczenie o wysokości uzyskanego w roku bazowym dochodu netto – **załącznik nr 16**,
- o zaświadczenie z właściwej instytucji o okresie otrzymywania świadczenia rodzicielskiego oraz o łącznej wysokości uzyskanego w roku bazowym dochodu netto z tego tytułu,

- o zaświadczenie z właściwej instytucji o okresie otrzymywania zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz o łącznej wysokości uzyskanego w roku bazowym dochodu netto z tego tytułu,
- o zaświadczenie z uczelni o okresie otrzymywania stypendium doktoranckiego oraz o łącznej wysokości uzyskanego w roku bazowym dochodu netto z tego tytułu

oraz

- **gdy dochód został uzyskany w roku bazowym (był uzyskiwany przez mniej niż 12 miesięcy) i jest nadal uzyskiwany** – dokument określający wysokość dochodu netto osiągniętego przez członka rodziny oraz liczbę miesięcy, w których dochód ten był uzyskiwany - **załącznik nr 1A**

W przypadku uzyskania dochodu przez członka rodziny **w roku bazowym**, ustalając miesięczny dochód członka rodziny, osiągnięty w tym roku dochód dzieli się przez liczbę miesięcy, w których dochód ten był uzyskiwany, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w okresie, na który ustalane lub weryfikowane jest prawo do stypendium.

- **gdy dochód został uzyskany po roku bazowym i jest nadal uzyskiwany** – dokument określający wysokość osiągniętego dochodu (brutto oraz netto) za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w okresie, na który ustalane lub weryfikowane jest prawo do stypendium.

Wysokość dochodu netto uzyskanego **za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu** dokumentuje się m.in.:

- zaświadczeniem wystawionym przez płatnika dochodu, jeżeli jest to dochód podlegający opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, 30b, 30c, 30e i 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, z wyjątkiem dochodów uzyskanych z działalności pozarolniczej;
- oświadczeniem - w przypadku osiągnięcia dochodu z działalności pozarolniczej opodatkowanej podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach ogólnych, w którym należy przedstawić dochód (*tj. przychód podlegający opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, 30b, 30c, 30e i 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, pomniejszony o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy, składki na ubezpieczenie społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne*) za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu - **załącznik nr 16**;
- zaświadczeniem wystawionym przez płatnika dochodu lub innym dokumentem, jeżeli jest to dochód niepodlegający opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych;
- oświadczeniem o wysokości dochodu netto, w przypadku osiągnięcia dochodów z działalności pozarolniczej opodatkowanej na zasadach określonych w przepisach o zryczałtowanym podatku dochodowym - **załącznik nr 7A**

Pozostałe dokumenty:

- zaświadczenie o przeciętnym dochodzie netto w roku bieżącym w miesiącach poprzedzających miesiąc złożenia wniosku (od stycznia do miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku) – *dokument wymagany w przypadku powoływania się studenta na okoliczność posiadania stałego źródła dochodu w roku bieżącym - spełnia warunki opisane w pkt II B 5,*
- zaświadczenie z urzędu skarbowego informujące o wysokości osiągniętego dochodu przez obojga rodziców (wraz z wymaganymi załącznikami do wniosku o stypendium socjalne) – dokument wymagany w przypadku gdy student nie spełnia warunków określonych w art. 88 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce - niezależnie od wieku studenta oraz miejsca jego zamieszkania (wspólnie z rodzicami czy oddzielnie) – *nie spełnia warunków opisanych w pkt II B*
- skrócony odpis aktu małżeństwa – w przypadku gdy student zawarł związek małżeński po roku bazowym,
- odpis prawomocnego orzeczenia sądu orzekającego rozwód lub separację albo odpis zupełny lub skrócony aktu zgonu małżonka lub rodzica dziecka – w przypadku osoby samotnie wychowującej dziecko,
- odpis zupełny lub skrócony aktu zgonu rodziców studenta lub odpis podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądzonego alimenty lub odpis protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej, lub odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem lub innego tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd zobowiązującego do alimentów,
- przekazy lub przelewy pieniężne dokumentujące faktyczną wysokość zapłaconych alimentów, jeżeli członkowie rodziny są zobowiązani orzeczeniem sądu, ugodą sądową lub ugodą zawartą przed mediatorem lub innym tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd, do ich płacenia na rzecz osób spoza rodziny studenta,
- decyzja lub zaświadczenie z właściwego organu potwierdzająca utratę zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych wraz z informacją o dacie utraty świadczenia oraz o wysokości utraconego zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,
- zaświadczenie pracodawcy albo oświadczenie o terminie i okresie, na jaki został udzielony urlop wychowawczy,
- informacja sądu lub ośrodka adopcyjno-opiekuńczego o prowadzonym postępowaniu w sprawie o przysposobienie dziecka lub odpis prawomocnego postanowienia sądu orzekającego przysposobienie dziecka,
- orzeczenie sądu o ustaleniu opiekuna prawnego dziecka,
- orzeczenie sądu o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej,
- decyzja lub zaświadczenie z właściwego organu o przyznaniu stypendium doktoranckiego, stypendium dla osób bezrobotnych finansowanego ze środków Unii Europejskiej lub innego stypendium wykazanego jako dochód niepodlegający opodatkowaniu (dokument powinien zawierać informację o wysokości przyznanego stypendium oraz okresie jego pobierania),
- zaświadczenie placówki zapewniającej całodobową opiekę o pobycie członka rodziny w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie,
- zaświadczenie właściwej w sprawie jednostki policji o przyjęciu zgłoszenia o zaginięciu członka rodziny studenta,
- odpis prawomocnego orzeczenia sądu oddalającego powództwo o roszczenia alimentacyjne,

- p. odpis prawomocnego orzeczenia sądu zobowiązującego jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka,
- q. odpis orzeczenia sądu wskazującego na pozostawianie dziecka pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach,
- r. decyzję lub zaświadczenie z właściwego organu o wysokości i okresie pobierania świadczenia rodzicielskiego, rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego,
- s. decyzję lub zaświadczenie z właściwego organu o wysokości i okresie pobierania zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- t. dokument potwierdzający zmianę liczby członków rodziny (w przypadku zmiany okoliczności mających wpływ na przyznane prawo do świadczeń pomocy materialnej) tj. np. urodzenie dziecka, śmierć członka rodziny, rozwód, ukończenie lub zaprzestanie nauki przez pełnoletnie dzieci studenta lub rodzeństwo wraz z oświadczeniem – **załącznik nr 20**,
- u. student ubiegający się o stypendium socjalne w zwiększonej wysokości musi udokumentować przypadek stanowiący podstawę ubiegania się o stypendium,
- v. inne niezbędne dokumenty, w tym oświadczenia, konieczne do ustalenia prawa do świadczeń (np. zaświadczenie o otrzymywaniu zasiłków z ośrodka pomocy społecznej, zaświadczenie o sytuacji kryzysowej w rodzinie studenta, decyzja o uzyskaniu renty rodzinnej, renty socjalnej itd.),
- w. w przypadku cudzoziemców dokumenty potwierdzające uprawnienia do pobierania świadczeń.

V. PODSTAWOWE DEFINICJE:

- **Rok bazowy** – oznacza to rok kalendarzowy, z którego dochód stanowi podstawę do ustalenia prawa do świadczeń tj. rok kalendarzowy poprzedzający rok akademicki, w którym świadczenia się przyznaje.
- **Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniająca do otrzymania stypendium**, nie może być:
 - 1) mniejsza niż 1,30 kwoty określonej w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.);
 - 2) większa niż 1,30 sumy kwot określonych w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 ze zm.)

Wysokość dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniająca do ubiegania się o stypendium socjalne ustala Rektor w porozumieniu z uczelnianym organem samorządu studenckiego.

- **Rodzina** – oznacza to odpowiednio następujących członków rodziny:
 - 1) studenta,
 - 2) małżonka studenta,
 - 3) rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych studenta,
 - 4) będące na utrzymaniu osób, o których mowa w pkt 1-3, dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę do 26. roku życia, a jeżeli 26. rok życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek

Do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, a także pełnoletnie dziecko posiadającego własne dziecko.

- **Dochód rodziny** – oznacza sumę dochodów członków rodziny.
- **Dochód członka rodziny** – oznacza przeciętny miesięczny dochód członka rodziny osiągnięty w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki, w którym student ubiega się o przyznanie świadczenia zwanym rokiem bazowym.
- **Dochód osoby uczącej się albo dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego** – oznacza to przeciętny miesięczny dochód uzyskany w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki, w którym student ubiega się o świadczenia pomocy materialnej.
- **Dziecko** – oznacza to dziecko własne, małżonka, przysposobione oraz dziecko, w sprawie którego toczy się postępowanie o przysposobienie, lub dziecko znajdujące się pod opieką prawną.
- **Dziecko niepełnosprawne** – oznacza to dziecko w wieku do ukończenia 16. roku życia legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności określonym w przepisach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.
- **Osoba ucząca się** – oznacza to osobę pełnoletnią uczącą się, niepozostającą na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony.
- **Opiekun faktyczny dziecka** – oznacza to osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka.
- **Opiekun prawny dziecka** – oznacza to osobę, której powierzono sprawowanie opieki na zasadach określonych w ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. – kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2020 r. poz. 1359 ze zm.).
- **Osoba samotnie wychowująca dziecko** – oznacza to pannę, kawalera, wdowę, wdowca, osobę pozostającą w separacji orzeczonej prawomocnym wyrokiem sądu, osobę rozwiedzioną, chyba że wychowuje wspólnie co najmniej jedno dziecko z jego rodzicem.

- **Zatrudnienie lub inna praca zarobkowa** – oznacza to wykonywanie pracy na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego, umowy o pracę nakładczą oraz wykonywanie pracy lub świadczenie usług na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia, umowy o dzieło albo w okresie członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub spółdzielni usług rolniczych, a także prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej.
- **Emerytury i renty** – oznacza to emerytury i renty inwalidzkie oraz renty z tytułu niezdolności do pracy, w tym renty szkoleniowe określone w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, o ubezpieczeniu społecznym rolników, o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, a także uposażenia w stanie spoczynku określone w przepisach prawa o ustroju sądów powszechnych, przepisach o prokuraturze oraz w przepisach o Sądzie Najwyższym, a także renty szkoleniowe i renty z tytułu niezdolności do pracy określone w przepisach o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, renty z tytułu niezdolności do pracy określone w przepisach o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach, a także renty strukturalne określone w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.
- **Gospodarstwo rolne** (w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym) - oznacza to obszar gruntów sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne lub jako grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy, stanowiących własność lub znajdujących się w posiadaniu osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej, w tym spółki, nieposiadającej osobowości prawnej.
- **Instytucja zapewniająca całodobowe utrzymanie** – oznacza to dom pomocy społecznej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, areszt śledczy, zakład karny, szkołę wojskową lub inną szkołę, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie.
- **Szkoła** – oznacza to szkołę podstawową, szkołę ponadpodstawową oraz artystyczną, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także młodzieżowy ośrodek socjoterapii, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania oraz ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy.
- **Obowiązek szkolny** – w rozumieniu przepisów ustawy Prawo oświatowe, rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat, oraz trwa do ukończenia szkoły podstawowej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 18 roku życia.
- **Obowiązek nauki** – w rozumieniu przepisów ustawy Prawo oświatowe, po ukończeniu szkoły podstawowej spełnia się poprzez:
 - a) uczęszczanie do publicznej lub niepublicznej szkoły ponadpodstawowej;
 - b) realizowanie, zgodnie z odrębnymi przepisami, przygotowania zawodowego u pracodawcy.
- **Szkoły ponadpodstawowe:** (szkoły, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe)
 - a) czteroletnie liceum ogólnokształcące,
 - b) pięcioletnie technikum,
 - c) trzyletnia branżowa szkoła I stopnia,
 - d) trzyletnia szkoła specjalna przysposabiająca do pracy,
 - e) dwuletnia branżowa szkoła II stopnia,
 - f) szkoła policealna dla osób posiadających wykształcenie średnie lub wykształcenie średnie branżowe, o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku.
- **Szkoła wyższa** – oznacza to uczelnię w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym i nauce oraz kolegium pracowników służb społecznych.